

Jo, Sergi Talamonte, com a Portaveu del Grup Municipal Comú de Lleida, presento la següent MOCIÓ al Ple ordinari de l'Ajuntament de Lleida:

MOCIÓ PER IMPULSAR EL TREBALL I LA CONSCIENCIACIÓ SOCIAL PER LA SALUT MENTAL A LLEIDA

El confinament i les diferents restriccions que els Governos de l'Estat i de la Generalitat de Catalunya han hagut d'aplicar per a pal·liar les conseqüències sanitàries ocasionades per la COVID-19 ha desencadenat un augment significatiu de patologia mental que ha posat en alerta els especialistes en salut mental. La crisi provocada per la pandèmia ha fet palesa de les mancances de l'atenció en Salut Mental, entre d'altres, que oferim a les persones. Algunes de les següents dades en són la mostra:

L'Agència de Salut Pública del Departament de Salut, a finals del mes de juliol de l'any 2020, va presentar el resultat de l'enquesta "Salut en temps de confinament" que volia donar a conèixer i avaluar l'impacte que el confinament, provocat per la pandèmia de la COVID-19, podia tenir sobre la salut, el benestar emocional i els estils de vida de la ciutadania. Els resultats de l'enquesta confirmen que la mesura de confinament, tot i ser molt efectiva per a la protecció davant el contagi, ha tingut un elevat cost per a la salut mental de les persones, a més d'un elevat cost social i econòmic. De l'explotació de la resposta de les 37.810 persones que van fer l'enquesta destaca que:

- Es triplica el percentatge de població que refereix simptomatologia de depressió i malestar emocional durant el confinament
- El percentatge de població que refereix simptomatologia ansiosa és quatre vegades més gran que abans del confinament; es triplica el consum de hipnosedants prescrits, i el de no prescrits augmenta 10 vegades
- Els joves-adults i els i les estudiants, les dones, les persones amb menys estudis i aturades són els grups més afectats, amb gairebé el doble de risc de patir depressió, ansietat o malestar emocional

Una de les evidències de l'enquesta, és que els trastorns psicològics són comuns a tota la societat, però afecten molt més quan les persones que ja venen d'una situació de vulnerabilitat prèvia, com pot ser la soledat, la manca de recursos, la manca d'expectativa d'autonomia o l'aïllament.

A banda, segons el CEO, arran del confinament:

- El 53% de persones entre 18 i 34 anys presenten problemes de concentració.
- El 37% de persones tendeix a no voler pensar ni parlar dels problemes.
- El 49% de persones ha patit depressió o desesperança.
- El consum de psicofàrmacs entre les més joves ha augmentat 3,5

Als centres de salut mental infanto-juvenil especialitzats, s'han atès un 50% més de casos relacionats amb trastorns d'ansietat, depressió, trastorns alimentaris, així com s'observa

un increment d'autolesions i intents de suïcidi. Aquest augment de visites, però, no ha anat acompanyat d'augment de recursos humans, principalment per la dificultat de trobar professionals especialistes (psiquiatres, infermers i psicòlegs clínics), el que ha suposat tanmateix un col·lapse en l'atenció donada (augment significatiu de baixes laborals dels professionals) i rebuda (llista d'espera de fins a 5 mesos en alguns casos, canvis de professional de referència, etc.),

Tanmateix, cada cop més, l'atenció de la persona hauria de tendir a fer-se en el territori és a dir, proporcionar una atenció comunitària. Aquesta reivindicació, que és antiga, encaixa més que mai amb les necessitats de la nostra societat actual. De la mateixa forma, l'apropament hauria de donar-se el més aviat possible; això és, a l'àmbit de la educació emocional i la prevenció en salut mental, amb programes liderats per especialistes en benestar emocional coordinats amb la resta de xarxes.

És l'hora de que les administracions públiques incorporin plans comunitaris de salut mental d'adolescents i joves que permetin modificar i ampliar l'atenció a la salut mental de la població general que reforcin i descarreguin els actuals recursos en aquest àmbit.

Per tot això, el **Grup Municipal del Comú de Lleida** proposa al ple de l'Ajuntament de Lleida l'adopció dels següents:

ACORDS

PRIMER.- Instar a l'Ajuntament a potenciar i donar a conèixer els Serveis de Salut Jove ampliant-lo amb programes de Benestar Emocional, que comptin amb professionals de la salut, especialistes amb la funció de prevenció, educació, acompanyament, suport, detecció i derivació de patologies greus als recursos específics. De tal manera que l'abordatge sigui més ràpid, eficaç i permeti no sobrecarregar als Centres de Salut Mental Infanto juvenils, que quedarien reservats per tractaments i patologia greu.

SEGON.- Instar a la Generalitat de Catalunya a fer un programa clar, definint funcions i perfil dels professionals adequats per tal de complementar la xarxa d'atenció en tractament de Salut Mental, establint coordinacions periòdiques entre ambdós i la resta de xarxa: pediatres i agents de benestar emocional de les ABS, serveis socials, salut i escola...

TERCER.- Instar a l'Ajuntament a desenvolupar les competències municipals en matèria de promoció de la salut, hàbits de consum i salut ambiental, també mitjançant campanyes de conscienciació i sensibilització per eliminar tabús i prejudicis sobre els problemes de la salut mental i preveure programes de detecció, prevenció i intervenció en conductes suïcides i sobre salut mental entre el personal dels Serveis Socials i entre els membres de la Guàrdia Urbana per tal de detectar, alertar i derivar a temps a les persones amb risc extrem.

QUART.- Instar a la Generalitat de Catalunya a actualitzar el Programa de Salut i Escola a les necessitats actuals de la població infanto juvenil dins els centres d'educació secundària, recuperant i reforçar i la figura d'infermeria i de psicopedagog/ga dels centres educatius, com a peça clau per a la prevenció, detecció i integració social. A causa de la pandèmia per la COVID 19, ha desaparegut la figura d'infermera d'alguns centres.

CINQUÈ.- Instar a la Generalitat de Catalunya a consolidar la xarxa pública d'atenció comunitària en salut mental per a joves i infants coordinada amb la xarxa de serveis socials d'atenció pública i apostar per una veritable acció en salut mental, més enllà dels programes pensats pel tractament integral en la comunitat com ara el PSIMAE i el PSI ofertats en l'actualitat a través del CSMIJ.

SISÈ.- Instar a l'Ajuntament a promoure el desenvolupament de processos compartits per a l'articulació de la detecció de persones amb problemes de salut mental i l'impuls de xarxes de suport comunitari i veïnal, que poden realitzar acompanyaments emocionals, combatre l'aïllament social o suport a les tasques de cura.

SETÈ.- Instar al Govern de la Generalitat a desplegar el Pla Nacional de Salut Mental i Emocional, augmentant els recursos i les dotacions econòmiques als Ajuntaments catalans per a poder desplegar aquests plans comunitaris.

VUITÈ.- Instar al Govern de la Generalitat al compliment de les diverses mocions aprovades al Parlament de Catalunya sobre la Salut mental, per tal de garantir l'accés als recursos de la xarxa de salut mental per a tots els ciutadans que ho necessitin. I més concretament, definir i implementar un Pla Autonòmic de Prevenció del Suïcidi, interdepartamental, transversal i de salut pública en el marc del Pla Interdepartamental de Salut per tal d'implementar polítiques de prevenció del suïcidi.

NOVÈ.- Instar al Govern de la Generalitat a augmentar els recursos de personal i places d'hospitalització d'atenció clínica en salut mental per joves i adolescents a l'hospital de Santa Maria (Unitat de Referència en Psiquiatria Infanti i Juvenil URPI).

DESE.- Instar a la Generalitat a millorar la informació i els recursos econòmics i assistencials disponibles per a les famílies amb menors amb problemes de salut mental per tal d'establir iniciatives d'acompanyament i lluita contra l'assetjament escolar i el ciberassetjament.

ONZÈ.- Instar a la Generalitat a buscar solucions al greu problema actual de crisi post-pandèmica i crisi d'especialistes, en què cal contractar més psicòlegs especialistes, bé mitjançant la creació de més places PIR'S, a través d'una llei d'excepcionalitat que permeti treballar a psicòlegs generals sanitaris amb experiència provada en salut mental de forma puntual o definitiva, creant un nou termini per homologar als psicòlegs amb experiència clínica acreditada i amb el Màster en Psicologia General Sanitària (MPGS) a psicòlegs generals sanitaris o/i regulant altres especialitats com les de psicoterapeutes. Les places anuals per formar especialistes clínics són del tot insuficients per cobrir les demandes socials d'aquesta especialitat. La manca de psicòlegs amb especialitat (PIR'S) no pot anar en detriment de l'atenció a les persones.

DOTZÈ.- Instar a l'Ajuntament de Lleida a activar, en coordinació amb la Generalitat, la Taula per la Salut mental, per tal de generar un mapa local de l'actual situació de crisi en matèria de salut mental i dur a terme les accions corresponents.

TRETZÈ.- Donar trasllat dels presents acords al Departament de Salut, al Departament de Treball, al Departament de Drets Socials, a les entitats del sector de la salut mental de Catalunya, als grups polítics del Parlament de Catalunya i a les entitats municipalistes de Catalunya.

Sergi Talamonte
GM Comú de Lleida